

- Kuchařová Markéta, Kalinová Eva
- ZŠ Dědina, 5.B

1. Zopakovat na příkladu dělení jednociferným dělitelem (se kterým se žáci již seznámili), jak se který člen nazývá. Na položené otázky děti odpovídají prostřednictvím mazacích tabulek.

Číslo 225 z našeho příkladu se obecně nazývá _____ (dělenec).

Podobně se ptáme také na dělitele a podíl.

dělenec : dělitel = podíl

$$\begin{array}{r} 225 : 7 = 32 \\ - 21 \\ \hline 15 \\ - 14 \\ \hline 1 \end{array} \quad \begin{array}{l} 3 \cdot 7 = 21 \\ 22 - 21 = 1 \\ \text{sepíšeme 5} \\ 15 - 14 = 1 \\ \text{zbytek} \end{array} \quad \underline{\text{Výsledek} = 32 (1)}$$

Další otázky (proč?):

Zbytek je vždy menší než dělitel. (Pokud by byl zbytek větší, tak by to šlo ještě dál dělit.)

Dělitel nesmí být číslo 0. (Nulou nelze dělit – nemůžeme nějaké množství rozdělit na „žádné“ části)

Nezapomínat na zkoušku (ZK) = provádí se násobením.

Na začátku bychom chtěly navázat na něco, s čím se žáci již setkali.

2. Ukázka (na tabuli vyučujícími) toho, jak se dělí dělitelem DVOJCIFERNÝM:

$$\begin{array}{r} \text{např. } 225 : 12 = 18 \\ - 12 \\ \hline 105 \\ - 96 \\ \hline 9 \end{array} \quad \begin{array}{r} 1479 : 13 = 113 \\ - 13 \\ \hline 17 \\ - 13 \\ \hline 49 \\ - 39 \\ \hline 10 \end{array}$$

Doufáme, že při pomalém počítání na tabuli žáci pochopí, jakým, způsobem se dělí dvojčiferným číslem. Pokud něčemu nebudou rozumět, budou se moci vyučujících na cokoli zeptat.

3. Procvičování dělení dvojčiferným dělitelem samotnými žáky:

- Na mazací tabulky žáci postupně vypočítají 3 příklady. Po vypočítání prvního příkladu zvednou tabulky s výsledkem. Poté jeden žák vypočte příklad na tabuli. Následuje počítání druhého příkladu...

Pokud se objeví různé výsledky, necháme žákům prostor pro obhajobu svého výsledku.

A, $157 : 30 =$ (5 a 7 zb.)

B, $293 : 15 =$ (19 a 8 zb.)

C. $767 : 13 =$ (59)

Zřejmě dáme žákům vypočítat na tabulky 2 příklady. Pokud budeme mít čas, zadáme i třetí příklad. Může se ale stát, že se úvod protáhne a stihneme sotva první příklad...

Uvidíme, jak bude fungovat společné počítání. Snad bude většina dětí hotova „ve stejný čas“...

4. Počítání ve dvojici (popř. trojici – když by zbyl jeden žák):

Žáci pracují ve dvojici, střídají se ve vymýšlení příkladů (podmínka - čtyřciferný dělenec, dělitel maximálně do 30). Každý počítá zvlášť na svou mazací tabulku. Výsledky si ve dvojici porovnají - pokud se neshodnou, společně dojdou ke správnému výsledku.

(Zdůraznit, že jde o správnost, ne o množství příkladů. Počítání zastavíme podle času.)

Děti by mohlo bavit vymýšlet příklady, „hrát si na učitele“...

5. Slovní úlohy:

Zde ještě nevíme, jakým způsobem bychom je dětem zadávaly – úlohy bychom napsaly na tabuli, děti by počítaly na tabulky, do sešitů...?

Chodit mezi dětmi a reagovat na jejich výsledky....

- 1. Škola koupila nové dresy. Původně stál jeden dres 225 Kč. Jelikož jich ale škola koupila více, získala slevu. Kolik korun slevil prodejce z každého dresu, když škola zaplatila za 21 dresů 3549 Kč?

- 2. (z učebnice od nakl. Fraus)

A, Během léta jsme s přáteli podnikli mnoho výprav.

První výprava trvala 100 hodin. Kolik je to celých dnů?

(Počítejte jako dělení se zbytkem a poté zaokrouhlete na celé dny.)

B, Druhá výprava už byla mnohem delší, trvala 1000 hodin. Kolik je to celých dnů a měsíců? (Počítejte jako dělení se zbytkem a potom zaokrouhlete na celé dny a měsíce. Měsíc 30 dnů.) ***Možná vynecháme, abychom stihly ZOO...***

- 3. (z učebnice od SPN)

V ZOO nechali postavit 5 stejných výběhů za celkovou částku 7 407 285 Kč. Kolik stála výstavba jednoho výběhu?

6. Zajímavosti ze života zvířat:

Tyto příklady bychom zadaly jako práci pro „rychlíky“ / nebo bychom jimi vyplnily poslední minuty vyučování.

Sám žák si vybere zvíře, o kterém by se chtěl dozvědět něco zajímavého. Informace získá vypočtením příkladů.

Na jednu stranu kartiček (na parapetu, katedře...) bychom napsaly úlohu a na druhou výsledek. Žáci by si opsali příklad na tabulku, v lavici by ho vypočítali a poté by si výsledek ověřili na zadní straně kartičky.

- GORILA:

Gorila nížinná je nejmenším druhem goril. Tento druh můžeme vidět také v pražské ZOO. Samci měří kolem 150 cm a váží _____.

(4350 : 29)

Samice měří také zhruba 150 cm a váží _____ . (2100 : 15)

- SLON:

Slon africký je savec z řádu chobotnatců. Je to největší suchozemský savec - dorůstá až do výšky _____ metrů. (112:28)

- ŽIRAFY 1:

Už během první hodiny svého života se 1,8 metru vysoké žirafí mládě naučí ovládat své dlouhé nohy. Ty mu umožní rychle běžet do bezpečí v případě nebezpečí. Dospělé žirafy dovedou běžet rychlostí až _____ km/hod. (1404 : 27)

- ŽIRAFY 2:

Jazyk žirafy masajské je dlouhý až _____ cm a žirafa je schopna si s ním i čistit oči. (954 : 18)

- ANAKONDA VELKÁ:

Anakonda je obrovský had z řádu hroznýšovitých. Její život je spjat převážně s vodou. Výborně plave, pohybuje se ve vodě velkou rychlostí. Dorůstá do délky 5 metrů (našli se ovšem jedinci měřící 10 m). Je to nejtěžší had světa - váží totiž průměrně _____ kg! (6250 : 25)

- VELBLOUD:

Bez vody nevydrží žádný živočich. Zvířata, která žijí v poušti, se tedy musela naučit využít každou kapičku vody, kterou naleznou.

Když velbloud dorazí ke zdroji vody, dokáže najednou vypít skoro _____ litrů vody. (780 : 13)

- MEDÚZA:

Nejjedovatějším živočichem světa je čtverhranka. Je to druh medúzy, který dokáže člověka zabít do _____ sekund. (3420 : 19)

- VORVAŇ

Největším živočichem, který aktivně loví kořist, je vorvaň. Dorůstá _____ m a váží až 50 tun. (572 : 22)

- ŽELVA

Nejdéle žijícími suchozemskými tvory jsou želvy obrovské. Jedna želva na ostrově Tonga se údajně dožila _____ let. V roce 1918 uhynula na Mauriciu želva, které bylo prokazatelně 152 let. (2702 : 14)

Celkově:

Jak to tak bývá, problém bude s časem – s rozvržením jednotlivých úkolů tak, abychom vše stihly, na nic nezapomněly a stačily „hezky“ ukončit hodinu ;o)...

Zařadit také dělení číslem 10?

např. $1540 : 10 = 154$ - pomůcka = škrtnou se nuly ...

$1689 : 10 = 168,9$ - s desetinným číslem ve výsledku ale zřejmě nepracujete...?

